

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 2PP/17/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010635
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mário Pohorelský
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124010635.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom Mgr. Máriom Pohorelským v konaní o návrhu odsúdeného: J. X., nar. XX.XX.XXXX, hlásený trvalý pobyt J. F., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, postupom podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, na verejnom zasadnutí v Trnave 17. apríla 2024

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona zamieťa návrh odsúdeného J. X., nar. XX.XX.XXXX v Q., hlásený trvalý pobyt J. F., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, z 05.03.2024 na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 1T/90/2017 z 10. mája 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/79/2018 - 584 zo 7. augusta 2018 podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona vo výmere 10 (desať) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Dňa 5. marca 2024 bol tunajšiemu súdu doručený návrh odsúdeného na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na verejnom zasadnutí 17. apríla 2024 súd vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného a prečítaním podstatnej časti listinných dôkazov - hodnotenia odsúdeného vypracovaného riaditeľom ústavu na výkon trestu odňatia slobody (č. l. 12), skráteného výpisu klienta (č. l. 13), odpovede na lustráciu v ZVJS (č. l. 5), odpovede na lustráciu v Registri obyvateľov Slovenskej republiky (č. l. 6), odpisu registra trestov (č. l. 7), odpovede na lustráciu v rezorte Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (č. l. 8), odpovede na lustráciu v Centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov (č. l. 9), rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 1T/90/2017 z 10. mája 2018 (č. l. 21-40) a uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 3To/79/2018 - 584 zo 7. augusta 2018 (č. l. 41-45).

Odsúdený vypovedal, že nezákonným spôsobom bol krivo obmedzený na osobnej slobode na základe krivého obvinenia a odsúdenia.

Z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou okrem iného vyplynulo, že odsúdený bol 21.08.2018 premiestnený do tunajšieho ústavu na ďalší výkon trestu. Dňa 30.06.2017 bol dodaný do výkonu väzby do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov. Jeho správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni, dvakrát sa dopustil zlyhania, keď nadväzoval nedovolené kontakty s inými odsúdenými. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Od 31.05. do 06.06.2018 bol pracovne zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom - ručné šitie obuvi, z ktorého bol vyradený pre nezávládnutie technológie práce. Aktívne sa zaraďuje do činností súvisiacich s rozvojom osobnosti odsúdeného. Kontakt udržiaval s matkou a manželkou formou telefonovania a korešpondencie. Správanie a vystupovanie počas pobytu v tunajšom ústave nebolo vždy na požadovanej úrovni, dvakrát sa dopustil zlyhania. V prvom prípade porušil plnenie zákonných povinností, keď nedodržiaval zásady slušného správania voči inému odsúdenému a v

druhom prípade porušil zákaz prechovávať nepovolené veci. Vplyvom pedagogického a režimového pôsobenia sa správanie postupne stabilizovalo. Disciplinárne odmenený bol doposiaľ dvakrát, naposledy 08.01.2024 mimoriadnym povolením návštevy za dlhodobé vzorné plnenie pracovných povinností. Disciplinárne tresty vykázané nemá. Počas výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Voľný čas trávi v rámci svojich možností zmysluplne, od 02.01. do 01.02.2019 bol členom oddielového chovateľského krúžku. Pracovne zaradený bol na viacerých pracoviskách v ústave s dohľadom, z ktorých bol vyradený z dôvodu ukončenia pôsobenia pracoviska alebo pre nevládnutie technológie práce. Od 02.12.2021 je zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom - kuchyňa odsúdených, kde spočiatku vykonával činnosti zamerané na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. Pracovné povinnosti si plní zodpovedne, pracuje samostatne, pracovné návyky a zručnosti má osvojené v dostatočnej miere. Ženatý, otec W. detí, ktoré sú momentálne umiestnené v centre pre deti a rodiny, vyživovaciu povinnosť si plní. Kontakt neudržiava s nikým. V poslednom období sa pokúsil nadviazať kontakt s deťmi formou návštevy, ktorá bola realizovaná 07.03.2024, prejavuje záujem o deti a s nimi spojenú starostlivosť. Zastáva nekritický postoj k spáchanému činu, odmieta vinu a stavia sa do role obete. Možno konštatovať, že čiastočne plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Má nariadené psychiatrické ochranné liečenie ambulantnou formou, ktoré doposiaľ neabsolvoval. Na základe uvedených skutočností riaditeľ ústavu neodporučil odsúdeného podmienične prepustiť, v prípade podmieničného prepustenia odporučil probačný dohľad.

Zástupca ústavu prítomný na verejnom zasadnutí prostredníctvom videokonferenčného zariadenia uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnym zmenám a záver hodnotenia zostáva nezmenený. Odsúdený bol disciplinárne potrestaný 15. júla a 21. septembra 2020.

Zo skráteného výpisu klienta vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ trikrát súdne trestaný a vykonal jeden nepodmienečný trest odňatia slobody. Od 07.08.2018 (väzba započítaná od 26.06.2017) vykonáva trest odňatia slobody vo výmere desať rokov za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 1T/90/2017 z 10.05.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/79/2018 z 03.07.2018. Dve tretiny trestu odsúdený vykonal 26.02.2024. Predpokladaný koniec trestu je 26.06.2027.

Z odpovede na lustráciu v systéme Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže vyplynulo, že odsúdený je na výkon trestu odňatia slobody uloženého Okresným súdom Trnava v konaní 1T/90/2017 zaradený do ústavu Hrnčiarovce nad Parnou.

Z odpovede na lustráciu v Registri obyvateľov Slovenskej republiky vyplynulo, že odsúdený má od 23.04.2021 ako trvalý pobyt evidovaný E. J. F. bez bližšieho určenia.

Z odpisu registra trestov vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ štyrikrát súdne trestaný v rokoch 1991 (upustenie od potrestania; trestnej činnosti sa dopustil ako mladistvý), 1996 (podmienečný trest odňatia slobody vo výmere päť mesiacov so skúšobnou dobou na jeden rok; amnestia), 2006 (nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere jeden rok a tri mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia; odsúdený podmienične prepustený v roku 2007 so skúšobnou dobou na dva roky) a 2018 (nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere desať rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia). Odsúdený je špeciálnym recidivistom vo vzťahu k trestnému činu krádeže, dopustil sa aj trestného činu ublíženia na zdraví a týrania blízkej osoby a zverenej osoby.

Z odpovede na lustráciu v rezorte Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vyplynulo, že trestné stíhanie vedené pre trestný ublíženie na zdraví podľa § 156 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bolo skončené trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. 5T/89/2006 z 13.06.2006, právoplatným 30.06.2006. Skutku sa odsúdený dopustil 13.01.2006.

Z odpovede na lustráciu v Centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov vyplynulo, že odsúdený nemá evidovaný žiadny priestupok ani správny delikt.

Zo skutkovej vety vo výroku rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 1T/90/2017 z 10. mája 2018 vyplynulo, že odsúdený od presne neustáleného obdobia, najmenej však od roku 2008 (odsúdený bol podmienene prepustený 29.06.2007) až do 25.06.2017, v rodinnom dome na adrese trvalého pobytu fyzicky aj psychicky týral svoju manželku, maloletého syna a matku tým spôsobom, že svoju manželku opakovane verbálne aj fyzicky napádal, vulgárne jej nadával, vyhrážal sa jej fyzickým ublížením, sledoval ju kamerovým zariadením, keďže ju podozrieval z nevery a tiež v presne nezistený deň v roku 2014 ju napadol tak, že ju opakovane udieral päťami do tváre, ťahal ju po zemi za vlasy, ponoril jej hlavu pod vodu, kopal ju do oblasti horných a dolných končatín a brucha a následne sa jej v uvedenom období opakovane vyhrážal zabitím, svojho maloletého syna už od jeho W. rokov často bil rukami, kopal do zadnej časti tela, bil remeňom a 23.06.2017 v poobedňajších hodinách ho fyzicky napadol tak, že ho udrel približne desaťkrát remeňom do oblasti chrbta a 25.06.2017 v poobedňajších hodinách ho držiac za krk odtiahol z domu do záhrady, kde ho hodil do jazierka, následne ho chytil za hlavu a držal mu ju pod vodou, po čom mu najmenej trikrát udrel zadnú časť hlavy o kamene, čím mu spôsobil pomliaždenie tváre vpravo, pomliaždenie a krvný výron ušnice vpravo, odreninu krku vpravo, pomliaždenie ramena vľavo, viacpočetné pomliaždenia a krvné výrony na chrbte - zranenia ľahké s dobou liečenia do sedem dní, svojej matke sa opakovane vyhrážal, vulgárne jej nadával, pričom v roku 2014 v presne neustálenom mesiaci a dni, keď išla do garáže vo svojom rodinnom dome, chytil do rúk lopatu a povedal jej, že ju zabije, pričom lopatu jej držal na hlavou, v dôsledku čoho utiekla do izby, kde sa zamkla a privolala políciu a neskôr sa na určitý čas odsťahovala a tiež v roku 2016 sa jej s nožom vyhrážal, že ju zabije, podreže a dopichá a tiež jej dával bez príčiny facky a inak ju napádal.

Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 3To/79/2018 - 584 zo 7. augusta 2018 odvolanie odsúdeného s poukazom na § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

K prečítaným listinným dôkazom sa odsúdený vyjadril, že niekoľkokrát tam písal, čo sa týka tohto trestného činu, čo bol obvinený, nezakladá sa to na pravde, jeho manželka bola každý druhý rok tehotná. Pýtal sa, či boli nejaké lekárske správy o tom, že by mala nejaké modriny alebo odreniny. Lekárske správy jeho manželky neboli preukázané. Po prepustení z výkonu trestu by sa zdržiaval na adrese predošlého trvalého pobytu, býval by tam s mamom, ktorá s ním nemá žiadne problémy. Práca mu nerobí problém, určite by sa niekde zamestnal. Chcel by vytrhnúť deti z detského domova, manželka si našla ďalšieho chlapa a spravila si s ním dieťa.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava s poukazom na vykonané dokazovanie navrhol žiadosť odsúdeného zamietnuť pre nesplnenie oboch materiálnych podmienok. V prvom rade poukázal na hodnotenie riaditeľa ústavu, z ktorého vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni a zastáva nekritický postoj k spáchanému trestnému činu. Účel trestu v tomto prípade neplní svoju funkciu. Odsúdený len čiastočne plní ciele stanovené programom zaobchádzania a riaditeľ ústavu neodporúča odsúdeného podmienene prepustiť. Pokiaľ ide o trestnú minulosť odsúdeného, jedná sa o špeciálneho recidivistu, doposiaľ bol štyrikrát súdne trestaný, v jednom prípade bolo upustené od potrestania, v jednom prípade bol podmienene odsúdený a v jednom prípade dokonca podmienene prepustený, teda zo strany spoločnosti bola odsúdenému daná viackrát možnosť, aby na slobode viedol riadny život, no túto možnosť odsúdený nevyužil a naďalej sa dopúšťal protiprávnej činnosti. Taktiež poukázal na charakter trestného činu, za ktorý si odsúdený momentálne odpykáva svoj trest. Má za to, že u odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Odsúdený uviedol, že pred tým trestom, čo si odsedel, viedol riadny život, splnil všetky podmienkové prepustenia, odpísal sa z registra trestov. Zamestnal sa a viedol riadny život. Plnil si všetky podmienky, čo sa týka finančnej stránky v šekovej forme. Dodal toľko, že po výkone trestu by chcel skúsiť znova viesť riadny život, znova sa zamestnať a zabezpečiť svoje malé deti v detskom domove.

Podľa § 415 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku o podmienkovom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí.

Podľa § 415 ods. 4 Trestného poriadku o návrhu podľa odsekov 1 až 3 rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 417 ods. 2 Trestného poriadku pred rozhodnutím o podmienčnom prepustení musí byť odsúdený vyslúchnutý; to neplatí, ak súd postupuje podľa § 415 ods. 3.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdeného za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky na podmienčné prepustenie, preto jeho návrh na verejnom zasadnutí zamietol. Pokiaľ ide o tvrdenie odsúdeného o tom, že viedol riadny život, zo skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku Okresného súdu Trnava spisová značka 1T/90/2017 vyplýva, že závažnej trestnej činnosti sa začal dopúšťať ešte v priebehu skúšobnej doby podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Trestný zákon v § 66 ods. 1 vyžaduje na podmienčné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody splnenie troch kumulatívnych podmienok. Prvou podmienkou je, že odsúdený vykonal pomernú časť z trestu odňatia slobody v závislosti od druhu spáchaného trestného činu (formálna podmienka), pri zločine sú potrebnou pomernou časťou dve tretiny trestu. Druhou podmienkou je, že odsúdený svojím správaním počas výkonu trestu odňatia slobody preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka). Treťou podmienkou je, že od odsúdeného možno očakávať, že v prípade podmienčného prepustenia povedie na slobode riadny život (druhá materiálna podmienka).

Formálna podmienka bola u odsúdeného splnená 26. februára 2024.

Prvá materiálna podmienka nebola u odsúdeného splnená, pretože z obsahu hodnotenia riaditeľa ústavu nevyplýva, že by odsúdený doterajším výkonom trestu preukázal polepšenie. V ústave Hrnčiarovce nad Parnou vykonáva trest od augusta 2018 a v roku 2020 sa dopustil dvoch disciplinárnych previnení, teda nemožno hovoriť o problémoch v súvislosti s adaptáciou na podmienky výkonu trestu. Zároveň má odsúdený za takmer šesť rokov výkonu trestu odňatia slobody udelené len dve disciplinárne odmeny. Navyše ciele stanovené programom zaobchádzania plní len čiastočne, čo sa odvíja predovšetkým od toho, že aj keď je vedený k sebareflexii, prehodnoteniu svojho konania a na korigovanie správania vo vzťahu k obetiam jeho trestných činov, naďalej zastáva absolútne nekritický postoj k závažnej trestnej činnosti, z ktorej spáchania bol právoplatne uznaný za vinného a vykonáva za ňu trest odňatia slobody, odmieta vinu a stavia sa do role obete. Na adresu jeho manželky, ktorá v priebehu základného konania zmenila diametrálne svoju výpoveď (v prospech odsúdeného), odznelo, že každý druhý rok bola tehotná a našla si nového chlapa, s ktorým si urobila dieťa. Ohľadom matky odsúdeného odznelo, že odsúdený sa k nej v prípade podmienčného prepustenia vráti bývať a táto s ním nemá žiadny problém. Z oboznámeného odsudzujúceho rozsudku však vyplýva, že vzťah matky k odsúdenému je negatívny, poznačený strachom z dotyčného a sú u nej prítomné znaky týranej osoby - je plná strachu a obáv z odsúdeného s plne rozvinutou depresívnou symptomatikou. Nemožno nespomenúť, že odsúdený má od 23. apríla 2021 zrušený trvalý pobyt na adrese, na ktorú sa podľa jeho vyjadrenia plánuje vrátiť.

Druhá materiálna podmienka u odsúdeného nebola splnená. Len podporne súd uvádza, že odsúdený sa nedostal prvýkrát do rozporu so zákonom v zmysle trestnoprávnej roviny. Predchádzajúce odsúdenia (trest odňatia s podmienčným odkladom výkonu na skúšobnú dobu, nepodmienečný trest odňatia slobody, z ktorého výkonu bol podmienčne prepustený) nemali dostatočný prevýchovný charakter, keďže odsúdený vygradoval svoje protiprávne správanie a právoplatne mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere desať rokov za dlhodobú a závažnú trestnú činnosť páchanú na jeho najbližších (matka, manželka, maloletý syn). Z postoja odsúdeného, ktorý prezentoval i na verejnom zasadnutí pri rozhodovaní o jeho návrhu na podmienčné prepustenie, je zrejmé, že ani po dvoch tretinách vykonaného trestu nie je stotožnený s uloženým trestom ani s právoplatným uznaním jeho viny zo spáchanej trestnej činnosti. Lútosť nad spáchaným skutkom prejavil len v písomne podanom návrhu, preto sa natiska otázka, či návrh na podmienčné prepustenie písal odsúdený alebo či v

období medzi písaním návrhu na podmiennečné prepustenie a verejným zasadnutím tak výrazne zmenil svoj postoj. S poukazom na obsah hodnotenia odsúdeného je zrejmé, že návrh na podmiennečné prepustenie nepísal odsúdený. „Svoje konanie úprimne ľutujem, v budúcnosti sa chcem obdobného konania vyvarovať“. Na tunajšom súde je vedené konanie o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania. Skutočnosti, ktoré odsúdený uvádzal na verejnom zasadnutí o jeho návrhu na podmiennečné prepustenie, sú skôr vhodné práve na verejné zasadnutie o jeho návrhu na povolenie obnovy konania. Odsúdeného pozornosti asi uniklo, že v konaní o podmiennečnom prepustení súd nepreskúmava postup orgánov činných v trestnom ani súde, ktorý právoplatne rozhodol o vine odsúdeného ani zákonom uloženého trestu, ktorý odsúdený vykonáva v ústave na výkon trestu odňatia slobody. Vo vzťahu k nesplneniu druhej materiálnej podmienky odsúdeným je potrebné doplniť, že resocializačná prognóza je u neho menej priaznivá, zároveň riziko recidívy trestnej činnosti je na strednej úrovni. Nemožno opomenúť, že odsúdený neudržiava s nikým kontakt. Z tohto pohľadu sa aj jeho tvrdenie o tom, že matka s ním nemá žiadny problém, javí ako účelové a ničím nepodložené. Taktiež má odsúdený nariadené ochranné ambulantné psychiatrické liečenie, ktoré doposiaľ nevykonal. K uloženiu predmetného ochranného liečenia súd pristúpil vychádzajúc zo záverov znalkyne, keďže odsúdený spáchal trestný čin násilnej povahy voči blízkej osobe alebo zverenej osobe a vzhľadom na jeho osobu možno dôvodne predpokladať, že bude v násilnom konaní pokračovať (osobnosť odsúdeného, ktorá ho viedla k páchaniu trestnej činnosti, je nemenná a je možné jeho negatívne vonkajšie prejavy aspoň korigovať - utlmiť).

Vzhľadom na to, že neboli splnené všetky zákonné podmienky, súd návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z 5. marca 2024 na verejnom zasadnutí zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť v lehote troch pracovných dní od jeho oznámenia Okresnému súdu Trnava. Sťažnosť má odkladný účinok. O sťažnosti rozhodne Krajský súd v Trnave.

Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.